

Savonlinnan seudun alueellinen jätelautakunta

Rantasalmen kunnan lausunto jätehuoltomääräysten päivittämisestä

1. Yleistä

Alueellinen jätelautakunta on pyytänyt osakaskuntien lausuntoa jätehuoltomääräysten päivittämisestä. Rantasalmen kunta esittää kantanaan seuraavan.

2. Kiertotalous Rantasalmen kunnan strategisena tavoitteena

Rantasalmen kunnanvaltuuston hyväksymässä kuntastrategiassa 2025–2030 kiertotalouden kehittäminen ja sen mahdollisuuksien hyödyntäminen kuuluu kunnan strategiaan painopistealueisiin. Jätehuoltomääräykset ovat keskeinen väline näiden tavoitteiden toimeenpanemiseksi.

Suomelle on asetettu EU:n ja kansallisen tason tavoitteita hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan saavuttamiseksi. Nämä tavoitteet toteutuvat käytännössä kuntatasolla, minkä vuoksi jätehuoltomääräyksillä on keskeinen rooli. Rantasalmen kunta pitää tärkeänä, että kiertotaloustavoitteista pidetään kiinni myös lyhyen aikavälin kustannuspaineissa.

3. Biojätteen erilliskeräysvelvoite

Rantasalmen kunta pitää perusteltuna, että määräysluonnoksen 12 §:ssä esitettyä muutosta arvioidaan huolellisesti ennen päätöksentekoa. Muutos sallisi biojätteen sijoittamisen sekajäteastiaan Kierrätysyhtiö Rippee Oy:n kuljetusalueen ulkopuolisilla kiinteistöillä.

Savonlinnan seudun jätelautakunnan alueella on ollut voimassa yli 20 vuoden kiello sijoittaa biojätettä sekajäteastiaan. Tämä on merkittävä saavutus, josta ei tule luopua ilman riittäviä perusteita. Esitetyt perustelut eivät toistaiseksi täytä tätä vaatimusta.

Jätelain etusijajärjestyksen mukaan biojäte tulee ensisijaisesti kierrättää tai hyödyntää, ei toimittaa polttoon sekajätteen mukana. Biojätteen osuus sekajätteessä on valtakunnallisten arvioiden mukaan lähes 30 prosenttia. Erilliskeräysvelvoitteen poistuminen heikentäisi kierrätyspotentiaalia merkittävästi ja veisi raaka-ainetta biokaasun tuotannolta sekä maanparannustuotteiden valmistukselta. Biokaasun tuotannon lisääminen parantaisi energiaomavaraisuutta ja huoltovarmuutta, mikä on kansallisesti tunnustettu tavoite.

Muutosta on perusteltu kustannussyillä, mutta tarkempaa kustannuslaskelmaa ei ole esitetty. Kokonaistarkastelun tulisi kattaa

Rantasalmi - Kestävä luonnostaan.

Rantasalmen kunta

Käyntiosoite:
Kunnanvirasto, Eliel Saarisen tie 2
avoinna klo 9-15

Postiosoite:
Eliel Saarisen tie 2
58900 Rantasalmi

puhelin 040 161 5000 (vaihte klo 9-12 ja 13-15)
sähköposti rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi
rantasalmi.fi

kuljetuskustannusten lisäksi kierrätystulojen menetys, biokaasupotentiaali ja polttolaitoksen toimintaan kohdistuvat vaikutukset. Vaihtoehtoisia palvelunjärjestämistapoja, kuten alueellisia biojätepisteitä, ei myöskään ole selvitetty. Aiemmassa lausuntoprosessissa jätelautakunta sitoutui teettämään tällaisen selvityksen yhteistyössä kunnan jäteyhtiön kanssa, mutta sen tulokset eivät käy ilmi lausuntopyyntömateriaalista. Koska Suomi ei ole saavuttanut EU:n kierrätystavoitteita, jätelainsäädäntö tulee lähivuosina tiukkenemaan lajitteluvälvoitteiden osalta. Velvoitteen heikentäminen nyt johtaisi todennäköisesti tarpeeseen palauttaa se pian, mikä aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja horjuttaa asukkaiden luottamusta johdonmukaiseen ohjaukseen. Jätelaki mahdollistaa lisäksi viranomaiselle tapauskohtaisen poikkeuksen myöntämisen perustellusta syystä, mikä on oikeasuhtaisempi keino yksittäistapausten käsittelyyn kuin yleinen määräysmuutos.

Rantasalmen kunta katsoo, että erilliskeräysvelvoitteen mahdollista tarkistamista on perusteltua arvioida vasta, kun sekajätteen kuljetusjärjestelmä on ratkaistu. Lähitulevaisuudessa arvioitavaksi tuleva kunnallinen malli monilokeroautoineen saattaa samalla tehdä erilliskeräyksen laajentamisen taloudellisesti perustelluksi.

4. Kompostoinnin edistäminen

Rantasalmen kunta kiinnittää huomiota määräysluonnoksen 14 §:ään, jonka mukaan yli viiden huoneiston kiinteistöt veloitetaan liittymään biojätteen erilliskeräykseen siitäkin huolimatta, että kiinteistöllä kompostoitaisiin. Säännös on kompostoinnin kannalta negatiivinen taloudellinen ohjauskeino, sillä kiinteistöyhtiö joutuu maksamaan erilliskeräyksestä joka tapauksessa. Kompostointimahdollisuus tulee määräyksissä esittää selvästi vaihtoehtona erilliskeräykselle.

5 Alueellinen tasa-arvo ja valvontaresurssit

Jätelautakunnan toiminta-alueen kuntien taajama-asteet eroavat merkittävästi: Savonlinnassa lähes 80 prosenttia, muissa kunnissa noin puolet vähemmän. Tehdyt ratkaisut koskettavat maaseutuvaltaisissa kunnissa siten prosentuaalisesti huomattavasti suurempaa osaa väestöstä. Jätehuoltopalvelujen tulee olla yhdenvertaisesti saatavilla koko toiminta-alueella.

Taloudellinen ohjaus sekajätteen tyhjennysvälin muodossa edellyttää valvontakapasiteettia, joka on pienissä kunnissa erittäin niukkaa ja edelleen heikkenemässä. Rantasalmen kunta pitää selkeää kieltoa resurssitehokkaampana ja asukkaiden kannalta selkeämpänä tapana saavuttaa jätelain tavoitteet.

Rantasalmi - Kestävä luonnostaan.

Rantasalmen kunta

Käyntiosoite:
Kunnanvirasto, Eliel Saarisen tie 2
avoinna klo 9-15

Postiosoite:
Eliel Saarisen tie 2
58900 Rantasalmi

puhelin 040 161 5000 (vaihte klo 9-12 ja 13-15)
sähköposti rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi
rantasalmi.fi

6 Yhteenveto

Rantasalmen kunta katsoo, että jätehuoltomääräysten tulee tukea sekä jätelain tavoitteita että kunnan strategisia painopisteitä. Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen heikentämiselle ei ole toistaiseksi esitetty riittäviä perusteita. Kunta pitää perusteltuna, että jätelautakunta teettää puuttuvat selvitykset vaihtoehtoisista järjestämistavoista ja kokonaiskustannusvaikutuksista ennen mahdollisia muutospäätöksiä.

Rantasalmella 17.6.2026

Rantasalmen kunnanhallitus

Rantasalmi - Kestävä luonnostaan.

Rantasalmen kunta

Käyntiosoite:
Kunnanvirasto, Eliel Saarisen tie 2
avoinna klo 9-15

Postiosoite:
Eliel Saarisen tie 2
58900 Rantasalmi

puhelin 040 161 5000 (vaihte klo 9-12 ja 13-15)
sähköposti rantasalmen.kunta@rantasalmi.fi
rantasalmi.fi